

zattal éri be. (48.) Néha nem is magyarázza meg a fogalmat és a dolgot. (49. 50.) Mindenesetre a jó könyvnek egyik legfőbb bírálat a könyv elterjedése és ezt nem döntheti meg semmiféle más bírálat. Azt hiszszük azonban, hogy a nevezett mű ezen próbát aligha fogja sikeresen kiállani, nem csak azon intézetekben, hol az irányzatosság nem kerül fölszínre, de még ott sem, a mely intézetekre számítani látszik.

MORVAY Győző.

Iskolaünneppek az amerikai Egyesült-Államok iskoláiban. Irta

Krécsy Béla, tanár. (A budapesti VI. ker. állami főreáliskola 1896/97. évi Értesítőjében megjelent értekezés.)

Jelen munka több okból megérdemli, hogy a hazai és a külföldi tanügyi körök méltányolják. A szerző, a m. kir. közoktatásügyi miniszterium megbízásából az amerikai tanintézetek tanulmányozása végett két évet (1891/92—1892/93) Amerikában töltött, s tapasztalatairól nemsokára körülbelül 50 nyomtatott ívre terjedő és gazdagon illusztrált művet tesz közzé, melynek egy önálló fejezetét ezúttal a fenti cím alatt adta ki mutatóványkép. Szerző a sokféle iskolaünnepet három csoportba foglalja össze. Vonzó rövideggyel és könnyedséggel ismerteti minden ünnepnek történetét, lényegét és lefolyását, magyarázó eredeti idézetekkel és mindegyikhez összehasonlító, önnálló jellemzést fűz. A következő felsorolás nyújtson képet a földolgozott anyag gazdagságáról és sokféleségéről.

I. Hazafias ünnepek: 1. *Columbus Day* (október 21.) egy neme az amerikai millenniumi ünnepnek; 2. *Washington's birthday* (február 22.); 3. *Flag Helden* (Zászló-lengetés); 4. *Memorial Day* az elesett hősök emlékére (május 30.); 5. *Author's Day* emlékezés a kiváló költőkre és írókra; 6. *Patriot's Day*; 7. *Historical Day* nevezetes történeti események évfordulói.

II. Iskolai ünnepek szűkebb értelemben: 1. *Opening Exercises*, az összes tanulók összegyülekezése hetenkint, vagy naponkint; 2. *Public Rhetorical and Music Exercises*, 1—2 vagy három hónaponkint este; 3. *Graduation or Commencement Day*, az abiturientiensek ünnepe; 4. *Closing Exercises*, évváró ünnep.

III. Más ünnepek: 1. *Arbor Day*. A fáültetés ünnepe május hó első péntekén. A legszebb és legdicsérendőbb intézmények egyike, mely a természet kultuszának van szentelve és áldásos befolyású az országra és népre; ez ünnep tanulmányozását, utánzását, illetőleg behozatalát nem győzöm eléggé ajánlani a tanügyi kormányynak. Krécsy jelentésének ez a része igazán megérdemlené, hogy teljes szövegében az összes

európai nyelvekre lefordíttassék és a mennyire csak lehet, terjesztessék.*
 2. *National Thanksgiving Day*; 3. *Laying of the Corner Stone*, alapkövetétel; 4. *The Nameday of the School*, azon férfunak szentelve, kinek nevét az intézet viseli. 5. *Founder's Day*.

E fősorolásban az érdeemes munka, mely az olvasóban a többi fejezet iránti vágyat felkölti, csak körvonalozva van; tanulságos tartalmát, talpraesett, beleszótt megjegyzéseit azonban alig érintettem. Krécsy kitűnően tudja eltalálni a magvas, sőt ha szükséges, az élesebb hangot is és barátja az igaz szónak. Így alkalmilag, (12. lap) az amerikai tanulókat összehasonlítva a magyar középiskolai tanulók egy részével, nagyon elítélőleg nyilatkozik az utóbbiak hiányos fegyelmezéséről és magaviseletéről.

Az iskolaünnepek fontos kérdése kell, hogy időközönként, úgy most is, fölfrissíttessék, minthogy ezen szép intézmény egyesek kényelmessége folytán lassankint elernyed; csak gondosan kerülni kell e tekintetben a túlzást és figyelembe veendő, hogy az eddigi szünetnapok is tekintélyes számot vonnak el a munkanapokból. E tekintetben utalok a következő, hasonló tárgyú iratokra: *Deutsche Nationalfeste*. Mittheilungen des Ausschusses für deutsche Nationalfeste. (München. R. Oldenburg, 1897. Heft 1.) Grundlegende Verhandlungen in Berlin. Heft 2. Der Festort. Die Feststätte. Stimmen vom Tage und Nachrichten. — Azon kérdés elől, hogy az iskolai és nemzeti ünnepek a nemzetek egyetértésére, mennyire előnyösek és hátrányosak, ez alkalommal készakarva kitérek, de titkon táplál a remény, hogy a jövő században az iskolán belül «a valódi humanitás ünnepei» is szerepelni fognak.

KEMÉNY FERENCZ.

Zur Tradition und Reform des französischen Unterrichts. Eine historisch-kritische Studie von *Friedrich Linz*, Mittelschullehrer in Elberfeld (Langensalza). (Verlag: Hermann Bayer u. Söhne, Herzoglich-Sächsische Hofbuchhändler).

Az idegen nyelvtanítás módja és elérendő célja a legújabb időben egész nagy irodalmat teremtett, a mely újabb teoriák és módszerek létesítésével, újabb elvek előtérbe tolásával még most is mindinkább bővül.

Nemrég a francia nyelv tanításának módszerére és a módszer történelmi fejlődésére vonatkozó tanulmány jelent meg, melynek teljes címét cikkem élén idéztem.

* Nálunk az *ezredévi fák* ügyében a középponti faültető bizottság, a keresk. miniszterium támogatásával tájékoztató füzetet fog kiadni. Németországnak egyes iskoláiban a gyermekeket növények és virágok ápolására buzdítják, a mi valóban kedves és poetikus foglalkozás.